

երկու հայրապետներն ալ լսել եւ յորդորել որպէս զի համաձայնութեան գան: Այս խընդիրը փութով քննելու համար Քահանայապետը գործը յանձնեց Ուրալդինո, Պամփիլիո եւ Գինեստ կարդինալներու»:

Մինչ այս, սակայն, խնդիրը գտաւ իւր լուծումը յԱմիթ, Խոսրով փաշայի սուրի հառուածովը (§ 17):

1630ին, երբ Խաչատուր վարդապետ նուիրակութեամբ կ'ուղևորէր Եւրոպա, յանձնարարած էր իրեն կաթողիկոսը, որ նաեւ Հռոմ հանդիպի եւ բանակցի Ս. Աթոռին հետ ի մէջ այլոց Դպրատան մը եւ Տպարանի մը մասին, զորոնք կ'ուղէր կաթողիկոսը հայ մանկաւոյն կրթութեան եւ հայերէն գրոց հրատարակութեան համար բացուած տեսնել Հռոմ: Այս մասին Relatio brevis կը հաղորդէ. «Ամ Տեառն 1630: Յայսմ ամի Մովսէս կաթողիկոսն Հայոց մեծաց յաջորդն Մելքիսեդեկի առ ի մատուցանել զհնազանդութիւն Առաքելական Աթոռոյ ըստ օրինակի մեծացն (նախորդացն) զԽաչատուր եպիսկոպոս հանդերձ այլովք համարոհ եկեղեցականօք առաքեաց ի Հռոմ: Յանձն արարեալ էր նմին Խաչատրոյ խնդրել յԱռաքելական Աթոռոյ եւ Դպրատուն եւ Տպարան վասն հայերէն գրոց: Են զիրացս ի Լէոպոլիս թուղթք Վսեմապ. Տեառն Լուրովիսեայ կարդինալի առ Մեծապայծառ Տէր առաքելական Նուիրակ, որովք եւ զՄեծապատիւ Արքեպիսկոպոսն Հայոց (զՆիկողայոս) յանձն առնէ նմա»: